

ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈА И ЕВАЛУАЦИЈА 3664.

Врз основа на член 72 став 1 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“, бр. 35/08, 103/08, 26/09, 83/09, 115/10, 17/11 и 51/11) и Глава X од Законот за научно-истражувачката дејност („Службен весник на Република Македонија“, бр. 46/08, 103/08, 24/11 и 80/12) Одборот за акредитација и евалуација донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА, РАБОТАТА, НАЧИНОТ НА ОДЛУЧУВАЊЕ, МЕТОДОЛОГИЈАТА ЗА АКРЕДИТАЦИЈА И ЕВАЛУАЦИЈА, СТАНДАРДИТЕ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА И ЕВАЛУАЦИЈА, КАКО И ДРУГИ ПРАШАЊА ВО ВРСКА СО РАБОТАТА НА ОДБОРОТ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА И ЕВАЛУАЦИЈА НА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата за акредитација и евалуација, стандардите за акредитација и евалуација, како и други прашања во врска со работата на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование (во натамошниот текст Одбор за акредитација и евалуација).

II. ОРГАНИЗАЦИЈА НА ОДБОРОТ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА И ЕВАЛУАЦИЈА

Член 2

Целокупниот процес на работа на Одборот за акредитација и евалуација го организира и координира претседателот на Одборот за акредитација и евалуација кој се именува од Владата на Република Македонија од редот на членовите на Одборот.

Одборот за акредитација и евалуација од редовите на своите членови избира двајца заменици претседатели на Одборот за акредитација и евалуација.

Административно-техничките работи на Одборот за акредитација и евалуација ги врши Одделението за поддршка на работата на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование при Министерството за образование и наука (во натамошниот текст: Одделение за поддршка).

Член 3

За спроведување на постапката за акредитација и за евалуација во рамките на своите надлежности, Одборот за акредитација и евалуација формира шест комисии составени од пет члена од соодветните научно-истражувачки подрачја според меѓународната фраскатиева класификација: 1. Природно-математички науки; 2. Техничко-технолошки науки; 3. Медицински науки и здравство; 4. Биотехнички науки; 5. Општествени науки; и 6. Хуманистички науки.

За секоја комисија од соодветното подрачје Одборот за акредитација и евалуација назначува претседател на комисијата со мандат колку што трае мандатот во Одборот за акредитација и евалуација.

Член 4

Комисиите од соодветните подрачја ги вршат следните работи: ја следат работата на стручните комисии за акредитација и за евалуација; ги разгледуваат, даваат сугестии и мислење по извештаите на стручните комисии за спроведената надворешна евалуација; ги доставуваат до Одборот за акредитација и евалуација финалните извештаи на стручните комисии за извршената

надворешна евалуација; во соработка со претседателот на стручната комисија ја проверуваат и одобруваат содржината на решенијата за акредитација согласно изработените извештаи од стручните комисии, усвоени од Одборот за акредитација и евалуација; ги назначуваат членовите на комисиите за надворешно оценување на студентите согласно со четиригодишната програма за надворешно оценување која ја донесува министерот надлежен за работите на високото образование; и вршат други работи што ќе им ги додели Одборот за акредитација и евалуација.

Член 5

За изработка на извештаите од спроведената постапка за акредитација Одборот за акредитација и евалуација формира стручни комисии составени од претседател и два до три члена од соодветните научни подрачја, во зависност од природата на барањето за акредитација.

Членовите на стручните комисии се од редот на членовите на Одборот за акредитација и евалуација, а по потреба се ангажираат и надворешни стручњаци од високообразовни и научни установи и од други институции.

Надворешните стручњаци од став 2 на овој член учествуваат во работата на Одборот за акредитација и евалуација без право на гласање.

За спроведување на надворешната евалуација на високообразовните установи Одборот за акредитација и евалуација формира комисии за надворешна евалуација на високообразовните установи (во натамошниот текст комисија за надворешна евалуација).

Составот и начинот на работење на комисиите за надворешна евалуација се уредени со членовите од 39 до 44 од овој правилник.

III. РАБОТА НА ОДБОРОТ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА И ЕВАЛУАЦИЈА

Член 6

Одборот за акредитација и евалуација е самостоен и независен во својата работа.

Својата независност Одборот за акредитација и евалуација ја остварува преку:

- службената документација која обезбедува оперативна независност;
- автономноста и независноста при дефинирањето и спроведувањето на сопствените постапки и методи, како и при именувањето и ангажирањето на надворешни стручњаци;
- преземањето на одговорност за целосниот процес на оценка на квалитетот, во текот на кој се вршат консултации со релевантни учесници во високообразовниот процес, а особено со студенти.

Член 7

Мисијата на Одборот за акредитација и евалуација е унапредување на системот на високото образование за обезбедување на континуиран квалитет на високообразовниот процес. Таа се остварува преку двете основни активности: акредитација на високообразовните установи и студиските програми кои се реализираат во нивни рамки и преку надворешна евалуација со која се проверува квалитетот на високообразовната дејност со што се стекнува увид за исполнетоста на условите за продолжување на акредитацијата.

Член 8

Одборот за акредитација и евалуација работи на седници, кои се свикнуваат по потреба, а најмалку еднаш во месецот.

Одборот за акредитација и евалуација заседава од 1 септември до 30 јуни.

Седниците на Одборот за акредитација и евалуација ги свикува претседателот на Одборот за акредитација и евалуација по сопствена иницијатива, или по иницијатива на член на Одборот за акредитација и евалуација.

Седниците на Одборот за акредитација и евалуација се свикуваат со покана, која содржи место и време на одржување на седницата и предлог на дневен ред.

Со поканата за седницата се доставува и материјалот што се предлага да биде разгледан на седницата.

Одговорно за организацијата на седниците е Одделението за поддршка.

Член 9

Поканата и материјалот за седницата до претседателот на Одборот за акредитација и евалуација се доставуваат во електронска форма, а еден примерок и во писмена форма.

Поканата и материјалот за седница до членовите на Одборот за акредитација и евалуација по правило се доставуваат во електронска форма. Прилозите кон проектите, односно елаборатите за акредитација и за евалуација се доставуваат во писмена форма.

Член 10

Седниците се свикуваат најмалку седум дена пред нивното одржување.

За итни и неодложни работи претседателот на Одборот за акредитација и евалуација може да свика седница и во пократок рок од рокот утврден во став 1 на овој член.

Член 11

Со седниците на Одборот за акредитација и евалуација, претседава претседателот на Одборот за акредитација и евалуација, а во негово отсуство заменик претседателот.

Член 12

За седниците на Одборот за акредитација и евалуација се води записник.

По одржување на седницата, изготвениот записник се доставува до членовите на Одборот за акредитација и евалуација на разгледување и прифаќање.

По забелешките на записникот се расправа на првата наредна седница на Одборот за акредитација и евалуација на која се врши и усвојување на записникот.

Записниците, извештаите од експертските комисији и донесените мислења и решенија се чуваат во архивата на Одборот за акредитација и евалуација во писмена и во електронска форма.

Член 13

Записникот содржи: означување на седницата, време и место на одржување на седницата, присутни членови и други експерти и стручни лица, податоци за усвојување на записникот од претходната седница, дневен ред на седницата, донесените одлуки, решенија, односно мислења и заклучоци, мнозинството со кое се донесени истите и друго.

Член 14

Одборот за акредитација и евалуација има веб страница на која ги објавува:

- мислењето за основање на јавна високообразовна установа, односно решенијата за акредитација на: високообразовна установа, единица на високообразовната установа, на нова односно иновирани студиска програма, извештаите и резултатите од спроведената надворешна евалуација;

- проекти кои имаат за цел стекнување на квалификации на наставно-научните работници и студентите од земјата за учество во комисиите за надворешна евалуација;

- извештаи за својата самоевалуација;

- проекти за унапредување на својата дејност и усогласување на својата работа со препораките на Европската асоцијација за обезбедување на квалитет на високото образование (во натамошниот текст: ENQA);

- други податоци релевантни за неговата работа.

Најмалку еднаш годишно Одборот за акредитација и евалуација објавува сумарен извештај за спроведените надворешни евалуации со цел да се презентира општата состојба на системот на високото образование во Република Македонија и да се дадат насоки за негово унапредување.

Член 15

Претседателот на Одборот за акредитација и евалуација:

- го претставува и застапува Одборот за акредитација и евалуација;

- го организира и координира целокупниот процес на работа на Одборот за акредитација и евалуација;

- ги организира и свикува седниците и претседава со нив;

- ги потпишува актите што ги донесува Одборот за акредитација и евалуација;

- остварува службена комуникација и односи со министерот за образование и наука, надлежните органи на високообразовните установи и други институции, во врска со работата на Одборот за акредитација и евалуација;

- го извршува финансискиот план на Одборот за акредитација и евалуација;

- потпишува договор со министерот за образование и наука за начинот на кој се вршат стручните и административно-техничките работи и за примањето и чувањето на документацијата, како и за финансиските работи на Одборот за акредитација и евалуација;

- се грижи за зајакнување и унапредување на меѓународната соработка; и

- врши други работи утврдени со овој правилник.

Член 16

Претседателот и заменик претседателите на Одборот за акредитација и евалуација, се одговорни за својата работа пред членовите на Одборот за акредитација и евалуација.

Член 17

Членот на Одборот за акредитација и евалуација редовно присуствува на седниците на Одборот за акредитација и евалуација.

За своето отсуство, членот на Одборот за акредитација и евалуација благовремено го известува претседателот на Одборот за акредитација и евалуација.

Член 18

Членот на Одборот за акредитација и евалуација учествува во работата на седницата на Одборот за акредитација и евалуација, ги изнесува своите ставови и мислења и одлучува по прашањата кои што се на дневен ред.

Член 19

Одборот за акредитација и евалуација еднаш годишно спроведува самоевалуација според критериуми предложени во Упатствата и стандардите на ENQA за обезбедување на квалитетот во високото образование.

За спроведување на самоевалуацијата Одборот за акредитација и евалуација формира комисија, составена од три члена од Одборот за акредитација и евалуација, со мандат од две години.

При спроведување на самоевалуацијата Комисијата во прв ред ги има предвид: навременото и професионално исполнување на задолженијата од страна члено-

вите на Одборот за акредитација и евалуација, соодветниот избор на членови во стручните комисији за акредитација и надворешна евалуација, исполнувањето на задачата за унапредување на законските акти кои го регулираат високото образование, финансиското работење на Одборот за акредитација и евалуација, јавноста во работењето, поврзаноста на Одборот за акредитација и евалуација со соодветни тела на европскиот високообразовен простор, настојувањата за стручно усовршување на своите членови, особено во делот на спроведувањето на надворешната евалуација.

Надворешната евалуација на Одборот за акредитација и евалуација ја врши комисија, составена од членови предложени од ENQA и потврдени од Министерството за образование и наука.

Извештаите за самоевалуацијата и надворешната евалуација се доставуваат до Министерството за образование и наука, до ENQA и се објавуваат на веб-страницата на Одборот за акредитација и евалуација.

IV. НАЧИН НА ОДЛУЧУВАЊЕ НА ОДБОРОТ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА И ЕВАЛУАЦИЈА

Член 20

Одборот за акредитација и евалуација може да работи и одлучува доколку на седницата присуствуваат две третини од вкупниот број членови на Одборот за акредитација и евалуација.

Одборот за акредитација и евалуација одлучува со мнозинство на гласови од вкупниот број на присутни членови на Одборот за акредитација и евалуација.

Член 21

Одборот за акредитација и евалуација одлучува со јавно гласање.

Одборот за акредитација и евалуација може да донесе одлука за одделни прашања од својот делокруг со тајно гласање.

Член 22

По секоја точка од дневниот ред се води расправа и се донесуваат одлуки, решенија, односно мислења, заклучоци или препораки, во зависност од карактерот на прашањето.

Одборот за акредитација и евалуација, во однос на точките кои се однесуваат на барањата за акредитација и евалуација, по констатацијата дека се исполнети сите услови пропишани со Законот за високото образование, Уредбата за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршење на високообразовна дејност (во натамошниот текст: Уредбата за нормативите и стандардите), Правилникот за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од првиот, вториот и третиот циклус (во натамошниот текст: Правилникот за задолжителните компоненти), Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации, Упатството за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија, усвојува извештај од експертската комисија и:

- донесува решение за акредитација по проектот за основање на приватна високообразовна установа, односно донесува решение за одбивање на барањето за акредитација на проектот за основање на приватна високообразовна установа;

- донесува решение за акредитација на студиски програми, односно решение за одземање на дадената акредитација;

- дава мислење по проектот за основање на јавна високообразовна установа;

- дава мислење по елаборат за вршење на високообразовна дејност од странска високообразовна установа;

- расправа по завршниот извештај од спроведената надворешна евалуација;

- донесува решение за продолжување на акредитацијата на акредитирана високообразовна установа, односно решение за укинување на акредитацијата.

Во рамки на активностите за одржување и развивање на квалитетот на високото образование Одборот за акредитација и евалуација:

- на основа на искуствата од тековното работење дава препораки за подобрување на законските акти кои го регулираат високото образование;

- еднаш годишно изготвува сумарен извештај за спроведените надворешни евалуации и за констатираните состојби во доменот на високото образование во Република Македонија;

- покренува проекти за оспособување на високообразовните кадри и студентите од Република Македонија за учество во комисиите за надворешна евалуација.

- дава предлози за изготвување на мерливи, недвосмислени и препознатливи критериуми за оценување во постапката на евалуација за секоја поединечна област, кои ќе се применуваат од први јануари 2016 година.

За унапредување на својата работа Одборот за акредитација и евалуација:

- формира комисија за своја самоевалуација;
- покренува постапка за своја надворешна евалуација;

- расправа по извештаите за својата самоевалуација и надворешна евалуација и донесва заклучоци за унапредување на својата дејност;

- реализира проекти чија цел е перманентно усогласување на својата дејност со добрите практики на соодветните институции кои делуваат на европскиот високообразовен простор.

- донесува Етички кодекс за квалитетно извршување и унапредување на својата работа, како и за чување на угледот на Одборот за акредитација и евалуација и за чување на личниот углед на неговите членови.

Член 23

Решенијата за акредитација од членот 22 од овој правилник содржат:

А. За прва акредитација:

- позитивна оценка за исполнетоста на условите за соодветната акредитација;

- времетраење на валидноста на акредитацијата, која е за период од пет години за прв и втор циклус и три години за трет циклус на студии, односно привремено решение за акредитација во траење до наредната надворешна евалуација;

- препораки што високообразовната установа треба да ги исполни како мандатен услов за добивање решение за почеток со работа.

Б. За повторна акредитација:

- позитивна оценка за исполнетоста на условите за соодветната акредитација;

- признание за постигнатите резултати доколку тие се констатирани од страна на комисијата за надворешна евалуација.

В. За повторна акредитација пократка од законски утврдениот рок од пет години:

- заедничка оценка за исполнетоста на условите за соодветната акредитација, дополнета со посебните оценки за областите што се предмет на оценување;

- список на констатираните неправилности во менаџментот и организацијата, академските и истражувачките активности и академската и истражувачката средина, како и

- препораки за нивно надминување како мандатен услов за продолжување на акредитацијата.

Г. За укинување на решението за акредитација:

- список на констатираните неправилности во менаџментот и организацијата, академските и истражувачките активности и академската и истражувачката средина;

- препораки што високообразовната установа треба да ги исполни како мандатен услов за отворање на нова постапка;

- термин после чие истекување може да биде барана нова постапка: овој термин нема да надминува 18 месеци од денот на укинувањето на решението за акредитацијата.

V. МЕТОДОЛОГИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈА

Член 24

Работата на Одборот за акредитација и евалуација се заснова на методологија на вреднување на исполнетоста на условите утврдени со Уредбата за нормативите и стандардите, со Правилникот за задолжителните компоненти, со Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации, со Упатството за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија согласно кое се спроведува надворешната евалуација, со условите содржани во проектот за основање на високообразовна установа, односно во елаборатот за вршење на високообразовна дејност на странска високообразовна установа, односно со условите на соодветната високообразовна установа за остварување на нови студиски програми, а во функција на обезбедување и оценување на квалитетот на високо образование кое опфаќа:

- одобрување и признавање на високообразовна установа и на студиски програми, за вршење на високообразовна дејност согласно со Законот за високото образование, што се остварува преку акредитација,

- процена на квалитетот на вршењето на високообразовната дејност, управувањето, финансирањето, академските и други активности и нејзините приоритети, што се остварува преку системот за евалуација,

- други активности и механизми преку кои се развива и одржува квалитетот на високото образование утврдени со закон, со актите на телата што го оценуваат квалитетот на високото образование, како и со Стандардите и насоките за обезбедување на квалитетот на Европскиот простор на високото образование во рамките на Европската мрежа за обезбедување на квалитетот на високото образование.

Член 25

Постапката за акредитација пред Одборот за акредитација и евалуација започнува со поднесување на барање од:

- основачот на високообразовната установа;
- високообразовната, односно научната установа;
- Министерството за образование и наука.

Член 26

Барањето со целокупната документација (проект, односно елаборат за основање на високообразовна установа и/или студиска програма) со цел добивање на акредитација до Одборот за акредитација и евалуација се доставува во печатена форма во 4 примероци и во електронска (пдф) форма во 23 примероци.

Член 27

Одборот за акредитација и евалуација одлучува по барањето откако ќе биде доставена целокупната документација пропишана со овој правилник, во согласност со Законот за високото образование, Уредбата за нормативите и стандардите и Правилникот за задолжителните компоненти.

Член 28

Одборот за акредитација и евалуација барањата за акредитација на студиските програми планирани за реализација во наредната учебна година вообичаено ги разгледува доколку се доставени заклучно до 31 јануари во тековната година.

Член 29

Целокупната документација од член 26 на овој правилник се доставува согласно:

1. Барање мислење по Проектот за основање на јавна високообразовна установа:

Проектот за основање на јавна високообразовна установа, содржи:

- податоци за усогласеност на Проектот со Програмата за високообразовна дејност, односно општествената оправданост за основање на нова јавна високообразовна установа; начинот на кој високообразовната установа ќе ги остварува својата мисија и цели; научно-истражувачки подрачја, полиња и области во кои ќе се остварува високообразовна и научно-истражувачка дејност; единиците во состав на високообразовната установа; студиските програми со составни делови согласно со законот; изворот на финансиски средства за вршење на високообразовна дејност; можноста за обезбедување на потребен број лица кои можат да бидат избрани во наставно-научни, научни и наставни звања за сите предметни програми во студиската програма, најмалку за првите две години на студиите; материјалните, техничките и информациските услови за изведување на планираните студиски програми најмалку за стандардното траење на програмите; процедурите што се предвидуваат за контрола, обезбедување и унапредување на квалитетот на наставата во предложените студиски области; научно- истражувачката, односно уметничко-творечката дејност на академскиот кадар и учеството на студентите докторанти во неа; планираниот број студенти; и начин на кој ќе бидат исполнети и другите услови утврдени со Уредбата за нормативите и стандардите, Правилникот за задолжителните компоненти и со Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации.

Кон Проектот за основање на јавна високообразовна установа се доставува документација согласно Списокот на потребната документација за основање на јавна високообразовна установа, кој е составен дел на овој правилник (Прилог број 1).

2. Барање решение за акредитација на проектот за основање на приватна високообразовна установа:

Проект за основање на приватна високообразовна установа, со податоци за:

- основачот; научно-истражувачки подрачја, полиња и области во кои ќе се остварува високообразовната и научно-истражувачката дејност; начинот на кој високообразовната установа ќе ги остварува својата мисија и цели; единиците во состав на високообразовната установа; студиските програми со составни делови согласно законот; изворот на финансиски средства за вршење на високообразовна дејност и обезбедување на квалитетна финансиска гаранција најмалку за стандардното траење на програмата; можноста за обезбедување на потребен број лица кои можат да бидат избрани во наставно-научни, научни и наставни звања за сите предметни програми во студиската програма, најмалку за првите две години на студиите; материјалните, техничките и информациските услови за изведување на планираните студиски програми најмалку за стандардното траење на програмите; процедурите што се предвидуваат за контрола, обезбедување и унапредување на квалитетот на наставата во предложените студиски области; научно- истражувачката, односно уметничко-творечката дејност на академскиот кадар и

учеството на студентите докторанти во неа; планираниот број студенти; и начин на кој ќе бидат исполнети и другите услови уредени со Уредбата за нормативите и стандардите, Правилникот за задолжителните компоненти и со Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации.

Кон Проектот за основање на приватна високообразовна установа се доставува документација согласно Списокот на потребната документација за основање на приватна високообразовна установа, кој е составен дел на овој правилник (Прилог број 2).

3. Барање решение за акредитација на нова студиска програма во рамките на акредитирана високообразовна установа:

Елаборат за акредитација на студиска програма, со податоци за:

- опис на содржината на студиската програма согласно со законот и правилникот за задолжителните компоненти; услови за запишување и напредување во текот на студиите; методите на предавање и оценување на постигнувањата на студентите, односно начинот на проверка на знаењата; стручниот, односно научниот назив определен согласно статутот на високообразовната установа; изворот на финансиски средства за остварување на студиската програма; обезбеденоста на потребен број лица во наставно-научни, научни и наставни звања за сите предметни програми во студиската програма, најмалку за првите две години на студиите; материјалните, техничките и информациските услови за изведување на планираната студиска програма најмалку за стандардното траење на програмата; активностите и механизмите преку кои се развива и се одржува квалитетот на високото образование; научно-истражувачката, односно уметничко-творечката дејност на академскиот кадар и учеството на студентите докторанти во неа; планираниот број студенти; резултати од изведена самоevaluација; документација за обезбедени простории кои што се соодветни за изведување на новата студиска програма, согласно со Уредбата за нормативите и стандардите; како и начинот на кој ќе бидат исполнети и другите услови утврдени со Уредбата за нормативите и стандардите, Правилникот за задолжителните компоненти и со Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации.

Кон Елаборатот за акредитација на студиска програма се доставува документација согласно Прилог број 3 и Прилог број 5, кои се составен дел на овој правилник.

4. Барање мислење за вршење на високообразовна дејност на странска високообразовна установа на територијата на Република Македонија:

Елаборат на странска високообразовна установа за вршење на високообразовна дејност на територијата на Република Македонија, со податоци за:

- странската високообразовна установа; студиските подрачја во кои ќе се остварува високообразовната дејност; опис на студиските програми; изворот на финансиски средства за вршење на високообразовна дејност и обезбедување на квалитетна финансиска гаранција најмалку за стандардното траење на програмата; можноста за обезбедување на потребен број лица во наставно-научни, научни и наставни звања за сите предметни програми во студиската програма, најмалку за првите две години на студиите; материјалните, техничките и информациските услови за изведување на планираните студиски програми најмалку за стандардното траење на програмите; активностите и механизмите преку кои се развива и се одржува квалитетот на високото образование; планираниот број студенти; начин на кој ќе бидат исполнети и другите услови утврдени со Уредбата за нормативите и стандардите, Правилникот за задолжителните компоненти и со Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации; и меѓудр-

жавен договор за соработка во доменот на образованието и науката на Република Македонија и земјата на странската високообразовна установа.

Кон Елаборатот за вршење на високообразовна дејност на територијата на Република Македонија, се доставува документација согласно Прилог број 4 и Прилог број 5, кои се составен дел на овој правилник.

5. Барање за продолжување на акредитацијата со:

- соодветните барања од овој член;
- мислење на Одборот за акредитација и евалуација за исполнетост на условите за продолжување на акредитацијата; и
- Карта на високообразовната установа (Прилог број 5).

Член 30

Доставените барања со целокупната документација се разгледуваат на седница на Одборот за акредитација и евалуација.

За секое пристигнато барање се формира стручна комисија, во зависност од природата на барањето за акредитација, до која се доставува барањето со целокупната документација.

Доколку доставената документација не е комплетна согласно со овој правилник, Одборот за акредитација и евалуација нема да покрене постапка за акредитација се до целосното комплетирање на документацијата.

Член 31

Стручната комисија:

- го разгледува пристигнатото барање за акредитација со придружната документација;
- по потреба бара дополнителни информации и материјали од поднесувачот на барањето;
- врши непосредни посети на високообразовните установи и на другите институции кои поднеле барање за акредитација и остварува непосредни контакти и разговори со раководните органи на институцијата, наставниците и студентите;
- врши и други работи за кои ќе оцени дека е потребно или кои и ги доверил Одборот за акредитација и евалуација во врска со покренатата постапка.

Доколку поднесувачот на барањето не ги достави бараните дополнителни информации и материјали во рок од 30 дена, стручната комисија го известува Одборот за акредитација и евалуација дека е потребно да го врати проектот, односно елаборатот на доработка.

Одборот за акредитација и евалуација барањето за акредитација може да го врати на доработка најмногу двапати.

Доколку и после втората доработка не се исполнети барањата што ги поставил Одборот за акредитација и евалуација, Одборот за акредитација и евалуација донесува одлука за неисполнетост на условите за акредитација.

Членовите на стручната комисија работите од став 1 на овој член ги вршат во име на Одборот за акредитација и евалуација и не ги изнесуваат јавно резултатите и согледувањата од својата работа.

Член 32

Во процесот на одлучувањето стручната комисија особено ќе има предвид:

А. Кај барањата за акредитација на високообразовна установа:

- начинот на кој високообразовната установа ќе ги остварува својата мисија и цели во согласност со членовите 17 до 19 од Законот за високото образование;
- исполнетоста на материјално-техничките и просторните услови за изведување на наставата;
- усогласеноста на студиските програми кои се предвидува да се реализираат со потребите на општеството за дадениот профил на кадри;

- можностите за обезбедување на соодветни кадри за реализација на студиските програми;
- обезбеденост на условите за истражувачка дејност на наставниците и за вклучување на студентите;
- моделот за самоевалуација, односно процедурите што се предвидуваат за реализација на внатрешна контрола, обезбедување и унапредување на квалитетот на наставата во предложените студиски програми на високообразовната установа.

Б. Кај барањата за акредитација на студиска програма:

- структурата, организацијата и содржината на студиските и предметните програми;
- усогласеноста на теоретската и практичната настава со целите на студиската програма;
- формалното образование и истражувачкото искуство на наставниците кое кореспондира со специфичноста на студиската програма, односно профилот и квалификацијата на наставно-научниот кадар;
- исполнетоста на материјално-техничките и просторните услови за изведување на наставата;
- методите на предавање и оценување на постигнувањата на студентите;
- активностите и механизмите преку кои се развива и се одржува квалитетот на високото образование;
- научно-истражувачката, односно уметничко-творечката дејност на академскиот кадар и учеството на студентите докторанти во неа;
- соодветноста на предложената литература за совладување на материјата од предметниот наставник;
- обезбеденоста на предложената литература според законски пропишаните барања;
- усогласеноста на студиската програма со потребите на општеството за дадениот профил на кадри;
- соодветноста на структурата и содржината на циклусот на студии со општите дескриптори и на студиската програма со специфичните дескриптори.

В. Кај барањата за продолжување на акредитација:

- внатрешниот систем на оценување и обезбедување на квалитетот на високото образование;
- постапките за одобрување, следење и обновување на студиските програми;
- постапките за преземање дејности во врска и по повод резултатите од внатрешната и надворешната евалуација и други независни проверки на квалитетот;
- применувањето на кредит трансфер системот;
- соработката со други високообразовни установи;
- поддршката, управувањето и развојот на материјалната база на високообразовната установа;
- научно-истражувачката, применувачката, апликативната и високостручната дејност и учеството на академскиот кадар во таа дејност.

Член 33

По спроведените активности од членовите 31 и 32 на овој правилник, стручната комисија подготвува извештај и го доставува до Одборот за акредитација и евалуација.

Член 34

По добивањето на извештајот од стручната комисија, претседателот на Одборот за акредитација и евалуација го става на дневен ред на седницата на Одборот за акредитација и евалуација за разгледување и прифаќање.

На седницата покрај претседателот на стручната комисија присуствуваат и нејзините членови.

Член 35

Претседателот на стручната комисија, освен ако комисијата не одреди друг член, реферира по извештајот.

По извештајот и придружната документација се отвора расправа.

Доколку повеќето од половината од вкупниот број на присутни членови на Одборот за акредитација и евалуација се изјаснат позитивно по извештајот на комисијата, Одборот за акредитација и евалуација донесува решение, односно дава мислење.

Член 36

Одборот за акредитација и евалуација нема да даде акредитација ако:

- не се исполнети условите од членовите 24 до 28 од Законот за високото образование за основање на високообразовна установа, односно студиските програми не се во согласност со членот 99 од Законот за високото образование, Уредбата за нормативите и стандардите и Правилникот за задолжителните компоненти;
- нема доволно обезбедено кадар, опрема и информациски услови за реализација на студиската програма;
- наставниот кадар е несоодветен, не е избран според законски пропишаните услови за избор во звање и напредување во кариерата или е ангажиран од други високообразовни установи без дозвола од матичната установа;
- спроведувањето на студиската програма не е поткрепено со доволни финансиски, материјални и технички ресурси;
- високообразовната установа не дава гаранции дека ќе ја обезбеди наставата;
- барањето содржи неточни податоци кои се важни за добивање на акредитацијата.

Член 37

Во случаите на негативен одговор по барањето за продолжување на акредитацијата согласно Законот за високото образование, Одборот за акредитација и евалуација му предлага на министерот за образование и наука најмногу до една година високообразовната установа да ги исполни барањата за продолжување на одземената акредитација.

Продолжувањето на реализацијата на студиските програми во случај од став 1 на овој член се врши врз основа на правила што ги изготвува министерот за образование и наука.

Доколку овие барања не се исполнат во рамките на определеното време, високообразовната установа престанува да изведува студиски програми во дадените подрачје, поле и област и дадениот циклус на студии со истекот на периодот од став 1 на овој член.

VI. МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ЕВАЛУАЦИЈА

Подготовка на надворешната евалуација

Член 38

Одборот за акредитација и евалуација подготвува план за спроведување на надворешна евалуација на високообразовните установи во Република Македонија, согласно кој секоја високообразовна установа поминува низ надворешна евалуација еднаш на пет години.

Високообразовната установа во која ќе се спроведува надворешна евалуација најмалку една година порано ќе биде информирана за терминот кога ќе се спроведе евалуацијата.

Одборот за акредитација и евалуација може да спроведе надворешна евалуација и по барање на акредитирана високообразовна установа.

Формирање и должности на Комисијата за надворешна евалуација

Член 39

Комисијата за надворешна евалуација е составена од пет членови и тоа три од меѓународно признати универзитети, од кои најмалку еден од странство, из-

брани според критериумите од член 69 од Законот за изменување и дополнување на Законот за високото образование ("Службен весник на Република Македонија", бр.17/2011), еден од Одборот за акредитација и евалуација и еден претставник на студентите.

Членот од Одборот за акредитација и евалуација е претседател на комисијата за надворешна евалуација.

При изборот на членовите на комисијата за надворешна евалуација предност ќе имаат лица кои поминале низ посебна едукација за изведување на надворешна евалуација.

За членови на комисијата за надворешна евалуација нема да бидат бирани лица од високообразовната установа која се евалуира.

Член 40

Членовите на Комисијата за надворешна евалуација ќе бидат:

- независни во одлучувањето;
- непристрасни во одлучувањето;
- добро запознаени со системот на високото образование и со начелата на надворешната евалуација;
- ќе поседуваат вештини за тимска работа потребни за извршување на задачата.

При изборот на членови на комисијата од ставот 1 на овој член Одборот за акредитација и евалуација на високото образование се раководи и со следниве критериуми:

- познавање на академските методи на предавање и учење;
- искуство со раководење и управување на високообразовна односно научноистражувачка установа;
- релевантно меѓународно искуство, доволно за споредба со меѓународни искуства;
- искуство во воспоставување, развивање и евалуација на студиски програми;
- познавање на законските и подзаконските прописи како и релевантните меѓународни стандарди.

Член 41

Одборот за акредитација и евалуација непосредно после формирањето на комисијата за надворешна евалуација ја известува високообразовната установа за составот на комисијата.

Високообразовната установа во рок од една недела може да побара дополнување на комисијата со нов член или за замена на еден од членовите.

Претседателот на Одборот за акредитација и евалуација ќе го потврди конечниот состав на комисијата и ќе назначи нејзин претседател и координатор на евалуацијата.

Координаторот на евалуацијата е лице од стручната служба на Одборот за акредитација и евалуација кое ќе и дава поддршка на комисијата и ќе го администрира евалуациониот процес. Координаторот не е член на Комисијата.

Членовите на комисијата со потпис ја потврдуваат обврската за чување на доверливост на информацијата која ќе произлезе од евалуацијата, како и за отсуство на конфликт на интереси.

Член 42

Должности на членовите на комисијата за надворешна евалуација се:

- да ги проучат документите што ја регулираат надворешната евалуација;
- да поднесат извештај за самоевалуацијата на установата и да дадат препораки за точките на кои треба да се фокусира текот на надворешната евалуација;
- да учествуваат на состаноците и дискусиите на комисијата;
- да учествуваат во подготовките на посетата;
- да учествуваат во посетата,

- да учествуваат во оценувањето на установата и подготовката на извештајот;

- да ги проучат коментарите на установата за извештајот и да оценат дали може да се земат предвид во крајниот извештај;

- да извршуваат други задачи поврзани со евалуациониот процес согласно со поделбата на задачите меѓу членовите на комисијата;

- да се придржуваат на роковите определени од комисијата.

Член 43

Должности на координаторот се:

- да обезбеди непречено одвивање на евалуациониот процес согласно со определените барања од овој правилник и определените временски рамки;
- на основа на препораките од членовите на комисијата за надворешна евалуација да ја подготви документацијата на која треба да се фокусира комисијата;
- да ги координира средбите со лицата со кои комисијата сака да разговара, како и да ги подготви дополнителните материјали кои и се потребни на комисијата во подготовката на посетата;
- да ја извести високообразовната установа во која ќе се спроведува евалуацијата за распоредот на посетата, за имињата и позициите на лицата кои ќе учествуваат на состаноците, како и, доколку тоа е потребно, да побара дополнителни материјали од високообразовната установа;
- да подготви предлог- извештај на база на извештаите доставени од членовите на комисијата;
- да извршува и други задачи поврзани со спецификите на евалуацијата, определени од претседателот на комисијата.

Член 44

Должности на претседателот на комисијата за надворешна евалуација се:

- да ги води состаноците на комисијата;
- да ги подели задачите меѓу членовите на комисијата;
- да ја води комисијата за време на посетите;
- после посетата да оформи привремени заклучоци на комисијата за високообразовната установа;
- да го подготви и одобри евалуациониот извештај.

VII. СТАНДАРДИ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА

Акредитационен извештај

Член 45

За добивање позитивно мислење за основање на државна високообразовна установа, акредитација на приватна високообразовна установа и акредитација на студиска програма потребно е да бидат исполнети сите услови предвидени со Законот за високото образование, Уредба за нормативите и стандардите, Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации, Правилникот на Одборот за акредитација и евалуација и Правилникот за задолжителните компоненти.

Член 46

Акредитациониот извештај содржи три дела: 1) преглед на доставената документација; 2) мислење во однос на исполнетоста на условите; и 3) предлог до Одборот за акредитација и евалуација кој може да биде позитивен или негативен.

Прегледот на доставената документација вклучува мислење по: картата на високообразовната установа; одлуката за усвојување на студиската програма од Наставно- научниот совет на единицата, односно Советот

на научната установа; одлуката за усвојување на студиската програма од Ректорската управа или Универзитетскиот сенат, односно Советот на научната установа; соодветноста на определбата на научно-истражувачко подрачје, поле и област каде припаѓа студиската програма; податоци за степенот на образование; како се дефинирани целта и оправданоста за воведување на студиската програма; соодветноста на општите дескриптори со циклусот на студии и специфичните дескриптори на студиската програма и на предметните програми (резултати од учењето); години и семестри на траење на студиската програма; ЕКТС кредити со кои се стекнува студентот и соодветноста на распределбата на ЕКТС кредитите по предметни програми и активности; начин на финансирање, а за приватните високообразовни и научни установи и доказ за обезбедена квалитетна финансиска гаранција за студиската програма; услови за запишување; информација за продолжување на образованието; утврден сооднос помеѓу задолжителните, изборните факултетски предмети и изборните универзитетски предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски предмети и листа на изборни универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите; податоци за просторот предвиден за реализација на студиската програма; листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма; предметни програми со информации согласно со Прилог бр. 3 од Правилникот за задолжителните компоненти; список на наставен кадар; податоци за наставниците кои изведуваат настава; изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма; согласност од високообразовната установа за учество на наставникот во реализацијата на студиската програма; информација за бројот на студентите; информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература; информација за веб страницата; стручниот/научниот назив со кој се стекнува студентот по завршување на студиската програма; активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата, како и резултати од изведена самоевалуација.

Мислењето по однос на исполнетоста на условите вклучува податоци за тоа дали се исполнети сите услови, а доколку некои услови не се исполнети се доставува список на неисполнетите услови.

Предлогот може да биде позитивен – да се даде акредитација; условен – да се даде акредитација со доставувањето на документи кои недостасуваат, а се наведени во мислењето; негативен – да му се врати елаборатот на поднесувачот со укажување што треба да направи за да ги исполни законските услови за добивање акредитација.

VIII. СТАНДАРДИ ЗА НАДВОРЕШНАТА ЕВАЛУАЦИЈА

Евалуационен извештај

Член 47

Комисијата за надворешна евалуација ја евалуира високообразовната установа во четири посебни области: организациски менаџмент и изведување; настава и учење; научноистражувачка дејност и други креативни активности; и општествена оправданост, според критериумите утврдени со овој правилник, како и според Упатството за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија.

Секоја област ќе биде посебно евалуирана, со скала од три оценки: „ги задоволува барањата“, „условно ги задоволува барањата“ и „не ги задоволува барањата“.

Организациски менаџмент и изведување

Член 48

При оценувањето на општиот менаџмент ќе се земе предвид дали:

- високообразовната установа ја има дефинирано својата улога во македонското општество;
- има усвоено развоен план и со него поврзаните акционни планови кои произлегуваат од конкретните цели вградени во мисијата, визијата и суштинските вредности, како и дали мисијата е усогласена со приоритетите на државата и очекувањата на општеството;
- се дефинирани клучните резултати на високообразовната установа;
- менаџментот на високообразовната установа активно учествува во подготовката и спроведувањето на развојните и акционите планови и го вклучува членството и различните групи на интерес;
- е дефинирана и пропишана одговорноста на сите нивоа на одлучување и дали одговорноста го поддржува исполнувањето на институционалните цели и кохерентното изведување на клучните процеси;
- внатрешните и надворешните комуникации на високообразовната установа се целисходни и менаџирани.

При оценување на менаџментот на вработените ќе се земе предвид дали:

- критериумите за избор во наставно-научни, наставни и научни звања на вработените во високообразовната установа се во согласност со Упатството за оценка на квалитетот на високообразовните установи и високообразовните кадри;
- принципите и процедурите за вработување и напредување израснуваат од целите на развојниот план на високообразовната установа и ја обезбедуваат академската одржливост;
- при изборот, именувањето и оценувањето на членовите на академскиот кадар се земени предвид нивните минати активности (настава, истражување, оценки на студентите) согласно со Законот за високото образование и правилниците за избор во соодветната установа;
- принципите на наградување и мотивирање на вработените се јасно дефинирани и еднакво применувани за сите вработени;
- редовно е истражувано задоволството на вработените од менаџментот, работните услови и протоколот на информации, и резултатите од истражувањето се користат за унапредување на активностите;
- вработените учествуваат во меѓународни програми на мобилност, соработка, мрежи и др.;
- вработените ги засновуваат своите активности на принципите на академска етика.

При оценување на менаџментот на финансиските ресурси и инфраструктурата ќе се земе предвид дали:

- распределбата на финансиските ресурси на високообразовната установа и администрацијата и развојот на инфраструктурата се економски оправдани; и засновани на целите на развојните планови на високообразовната установа и на националните приоритети (со исклучок на приватните високообразовни установи);
- високообразовната установа користи информациони системи кои го поддржуваат нејзиниот менаџмент и кохерентното изведување на клучните процеси;
- работните услови на кадарот и условите за учење и истражување на студентите (библиотека, студија, лаборатории и др.) се во согласност со барањата поврзани со спецификите на високообразовната установа и со очекувањата на вработените.

Настава и учење

Член 49

Ефективноста на наставата и учењето ќе се оценуваат на основа на тоа дали:

- високообразовната установа ги има дефинирано своите образовни цели и мерките за нивна имплементација;
- високообразовната установа креира предуслови за да им обезбеди на своите дипломирани студенти национална и меѓународна конкурентност;
- бројот на студентските места е планиран во согласност со општествените потреби и можностите и целите на високообразовната установа;
- условите за прием се во согласност со мисијата и целите на високообразовната установа и го поддржуваат оформувањето на мотивирано студентско тело;
- студентите се обезбедени со неопходните стандарди за студирање на високообразовната установа независно од специфичноста на потребите.

Унапредувањето на студиските програми ќе се оценува на основа на тоа дали:

- високообразовната установа има усогласено своите студиски програми со целите и потребите на работниот пазар и ги зема предвид државните стратегии и очекувањата на општеството;
- реализацијата на развојните активности поврзани со студиските програми е систематска и редовна; со вклучување на различни групи на интерес во унапредувањето на студиските програми;
- задоволството на дипломираните студенти со квалитетот на студиите и задоволството на вработувачите со квалитетот на дипломираните студенти се истражуваат и анализираат; и дали резултатите се земаат предвид при унапредувањето на студиските програми.

Напредувањето и оценувањето на студентите ќе се оценува на основа на тоа дали:

- академското напредување на студентите се контролира и поддржува;
- оценувањето на студентите го мотивира учењето и е во согласност со резултатите од учењето;
- високообразовната установа има ефикасен систем за земање во предвид на претходното образовно и работно искуство на студентите.

Поддршката на процесот на учење ќе се оценува на основа на тоа дали:

- организацијата на студиите креира можности за тоа студентите да ги завршат студиите во определен период;
- високообразовната установа обезбедува советување поврзано со студиите и кариерата (ментори на студии, центри за советување и др.);
- високообразовната установа ја поддржува меѓународната мобилност на студентите;
- за организирање на образовните активности се користат современа техничка и образовна технологија;
- од студентите повремено се бара мислење за процесите на учење и поддршка (организација на студиите, оценување, советување и др.); и дали овие резултати од истражувањето на мислењата од студентите се земаат во предвид за унапредување на активностите.

Истражување, развој и/или креативни активности

Член 50

Истражувачките, развојните и/или креативните (во натамошниот текст: ИРК) активности ќе се оценуваат на основа на тоа дали:

- високообразовната установа ги има дефинирано своите ИРК цели и мерките за нивно спроведување;
- високообразовната установа ги согледува потребите на општеството и работниот пазар и ги зема предвид при планирањето на ИРК активности.

Ресурсите за ИРК и процесите на поддршка ќе се оценуваат на основа на тоа дали:

- високообразовната установа има ефикасен систем за поддршка на ИРК активности;
- високообразовната установа има финансиски ресурси потребни за унапредување на ИРК активностите и стратегија за поддршка на нивното стекнување;
- високообразовната установа учествува во различните ИРК мрежи;
- ИРК инфраструктурата се подновува и се користи ефикасно.

Оценувањето на квалитетот на научно-истражувачката дејност на научно-истражувачките установи како и на научните центри на извонредност во Република Македонија опфаќа оценка и за:

- активната посветеност на наставно-научниот кадар на научноистражувачка работа;
- објавувањето на резултатите од научно-истражувачката работа во научни списанија со висок фактор на влијание;
- учеството на наставно-научниот кадар во меѓународни научно-истражувачки проекти (на пр. FP6, FP7, EUREKA, IAEA, NATO, COST, UNESCO и сл.);
- обемот и квалитетот на завршените постдокторски студии од соодветното научно поле на реномирани меѓународни и домашни високообразовни односно научни установи на наставно-научниот кадар;
- воведување и спроведување на Систем за менаџмент на квалитет соодветен на научното поле на кои се однесува научно-истражувачката работа;
- воспоставениот релевантен Систем за самоevaluација на научно-истражувачката работа;
- редовното вклучување на млади истражувачи на ниво на прв, втор и трет циклус на студии во научно-истражувачката работа;
- придонесот на научно-истражувачката работа за унапредување на квалитетот на третиот циклус на студии од соодветното научно поле;
- одржувањето на редовни контакти со истражувачи од реномирани странски високообразовни или научни установи и нивна ангажираност во научно-истражувачката работа;
- организацијата и распределбата на работата како и структурната поставеност со цел обезбедување блискост на соработката помеѓу истражувачите, задоволителна кохезија и постигнување на целите;
- остварување на меѓународна мобилност во водечки истражувачки групи во соодветното научно поле;
- резултатите од научно-истражувачката работа директно придонесуваат за воведување на нови производи/услуги, формирање на нови фирми и отварање на нови работни места;
- соодветноста на просторот, распоредот и организација за изведување на научно-истражувачката работа во соодветното научно поле;
- располагањето, користењето и редовното одржување на опрема соодветна на научното поле на кое се однесува научно-истражувачката работа;
- поседувањето литература соодветна на научната област на која се однесува научно-истражувачката работа и редовното дополнување на литература;
- редовното одржување електронски пристап до меѓународни бази на научни списанија;
- мерливите ефекти од научно-истражувачката работа врз унапредувањето на научно-истражувачките потенцијали на национално ниво;
- интересот на стопанството односно релевантните организации од соодветното научно поле за научно-истражувачката работа и соодветна применливост на резултатите кои се нејзин плод;
- потенцијали за обезбедување научно-истражувачката обука од пошироко општествено значење, во функција на зајакнување на трансферот на знаење кон стопанството;

- остварувањето на финансиски средства од соработка со стопанство или други релевантни организации;
- инвестирање на остварените средства за унапредување на научно-истражувачката работа.

Учеството на студентите од сите циклуси на студии, а особено од третиот циклус, во научно-истражувачки активности ќе се оценува на основа на тоа дали:

- високообразовната установа ги вклучува студентите од сите циклуси во истражувачки, креативни и проектни активности, и систематски го истражува нивното задоволство од квалитетот на изведување на овие активности;

- професионализмот, ефективностa и работното оптоварување на наставно-научниот кадар кој ги води истражувањата се добро балансирани, со што се обезбедува квалитет на истражувачките трудови и позитивни оценки на испитите;

- студентите се информираат да го препознаат плагијаторството и да го избегнуваат;

- се обезбедени услови за прием на странски студенти на докторски студии;

- високообразовната установа вклучува признати странски научници во обезбедувањето на докторските студии и во надзорот на докторските тези.

Општествена оправданост

Член 51

Популаризацијата на ИРК активности и вклучувањето на високообразовната установа во општествениот развој ќе се оценува на основа на тоа дали:

- високообразовната установа има систем за популаризација на ИРК активности;

- вработените во високообразовната установа учествуваат во активностите на професионалните асоцијации, и како експерти во општествени супервизорски органи и тела кои донесуваат одлуки.

Ин-сервис тренингот и образовните активности за поширока намена ќе се оценуваат на основа на тоа дали високообразовната установа има стратемиски цели и јасен акционен план на полето на доживотното учење, како и дали примената на акциониот план периодично се оценува и унапредува доколку тоа е потребно.

Други јавно ориентираните активности се оценуваат согласно со тоа дали :

- се целисходни, периодично се оценуваат и се воведуваат унапредувања засновани на оценките;

- дали високообразовната установа придонесува за зголемување на општествената добросостојба со споделување на своите ресурси (библиотека, музеи, спортски погодности и др.) и/или организира концерти, изложби, перформанси, конференции, саеми и други активности.

Член 52

Заедничката оценка на комисијата ќе биде заснована на следните начела подетално регулирани со Упатството за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија:

- ако сите посебни области се оценети со „ги задоволува барањата“, заедничката оценка ќе биде: „ги задоволува барањата“;

- ако една посебна област е оценета со „условно ги задоволува барањата“, а сите останати со „ги задоволува барањата“, заедничката оценка ќе биде „ги задоволува барањата“ или „условно ги задоволува барањата“, согласно со оценката на комисијата заснована на мерењето на јачината на областа во која се констатирани слабости;

- ако повеќе од една посебна област се оценети со „условно ги задоволува барањата“, заедничката оценка ќе биде „условно ги задоволува барањата“;

- ако една посебна област е оценета со „не ги задоволува барањата“, а сите останати се оценети со „ги задоволува барањата“, заедничката оценка ќе биде „условно ги задоволува барањата“;

- ако една посебна област е оценета со „не ги задоволува барањата“, а најмалку една со „условно ги задоволува барањата“, заедничката оценка ќе биде „условно ги задоволува барањата“ или „не ги задоволува барањата“, согласно со оценката на комисијата заснована на мерењето на јачината на областа во која се констатирани слабости;

- ако најмалку две посебни области се оценети со „не ги задоволува барањата“, заедничката оценка ќе биде „не ги задоволува барањата“.

Член 53

Заедничката оценка комисијата ја донесува со одлука базирана на консензус. Доколку не се постигне консензус, решението ќе се донесе со просто мнозинство на членовите на комисијата. Ако гласовите се еднакво поделени одлучува гласот на претседателот на комисијата.

Член 54

Посебната област во која високообразовната установа покажала исклучителни резултати и/или иницијативи, комисијата ќе ја оцени со „заслужно признание“. Доколку комисијата оцени дека најмалку две посебни области заслужуваат признание, постигнувањата на високообразовната установа комисијата ќе ги оцени со „заслужно признание“.

Член 55

Комисијата го подготвува извештајот за надворешната евалуација во рок од еден месец од посетата на високообразовната установа.

Член 56

Високообразовната установа има можност да ги приложи своите забелешки по извештајот во рок од две недели после неговото примање. Комисијата ги разгледува забелешките и ги зема предвид при подготовката на завршниот извештај.

Член 57

Претседателот на комисијата го доставува завршниот извештај до Одборот за акредитација и евалуација не подоцна од крајот на осмата недела од посетата.

IX. ОДЛУКА ЗА СПРОВЕДЕНАТА НАДВОРЕШНА ЕВАЛУАЦИЈА

Член 58

Одборот за акредитација и евалуација донесува конечно решение за евалуацијата во рок од два месеци од денот на добивањето на извештајот по претходно доставено мислење од соодветната комисија од член 39 на овој правилник. Доколку е потребно Одборот за акредитација и евалуација може да го повика претседателот на комисијата за надворешна евалуација или член од истата комисија определен од претседателот на комисијата за надворешна евалуација да присуствува на седницата и да даде објаснувања.

Член 59

Одборот за акредитација и евалуација одлуката ја засновува на самоевалуациониот извештај на високообразовната установа, на завршниот извештај на коми-

сијата за надворешна евалуација и на мислењето на комисијата од соодветното научно-истражувачко подрачје за овој извештај, на коментарите на високообразовната установа по извештајот, како и на дополнителни материјали добиени по барање на Одборот за акредитација и евалуација.

Член 60

Во случај на противречности во посебните извештаи или несоодветна аргументација по донесената оценка Одборот за акредитација и евалуација може да побара од комисијата за надворешна евалуација повторно да го разгледа материјалот и да поднесе нов извештај.

Член 61

Одборот за акредитација и евалуација на основа на критериумите дефинирани во Упатството за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија, донесува одлука, ако:

- Сите посебни области во евалуациониот извештај се оценети со „ги задоволува барањата“, Одборот за акредитација и евалуација ќе заклучи дека менаџментот, администрацијата, академските и истражувачките активности и академската и истражувачката средина ги задоволуваат барањата и ќе одлучи да ја акредитира високообразовната установа за пет години.

- Една посебна област во завршниот извештај е оценета со „условно ги задоволува барањата“ и сите останати со „ги задоволува барањата“, Одборот за акредитација и евалуација, на основа на анализата на значајноста на областите кои ги задоволуваат барањата и областа што бара подобрување ќе одлучи дали високообразовната установа ќе ја акредитира на пет или на три години.

- Најмалку две посебни области од завршниот извештај се оценети со „условно ги задоволува барањата“ и ниту една со „не ги задоволува барањата“, Одборот за акредитација и евалуација ќе констатира дека постојат недостатоци во менаџментот, администрацијата, академските и истражувачките активности и академската и истражувачката средина, ќе даде упатства за нивно отстранување и ќе ја акредитира високообразовната установа на три години.

- Сите посебни области во завршниот извештај се оценети со „условно ги задоволува барањата“, Одборот за акредитација и евалуација ќе констатира дека постојат недостатоци во менаџментот, администрацијата, академските и истражувачките активности и академската и истражувачката средина, ќе даде упатства за нивно отстранување и на основа на јачината на недостатоците ќе одлучи да ја акредитира високообразовната установа на три години или да не ја акредитира.

- Една посебна област во завршниот извештај е оценета со „не ги задоволува барањата“, Одборот за акредитација и евалуација ќе ја анализира јачината на областа што треба да се подобри и ако констатира дека високообразовната установа не ги исполнува условите ќе одлучи да не даде акредитација; или, ако констатира дека постојат недостатоци во менаџментот, администрацијата, академските и истражувачките активности и академската и истражувачката средина, ќе даде упатства за нивно отстранување и ќе одлучи да ја акредитира високообразовната установа на три години.

- Најмалку две посебни области од завршниот извештај се оценети со „не ги задоволува барањата“, Одборот за акредитација и евалуација ќе заклучи дека менаџментот, администрацијата, академските и истражувачките активности и академската и истражувачката средина не ги исполнуваат условите и ќе одлучи да не даде акредитација.

Член 62

Ако Комисијата за надворешна евалуација согледала напредок во посебна област, Одборот за акредитација и евалуација ќе го наведе признанието во решението за акредитација.

Член 63

Во рок од седум дена, Одборот за акредитација и евалуација ќе ги објави на својата веб страница решението за акредитација, конечниот извештај за надворешна евалуација, и, во координација со високообразовната установа, нејзиниот извештај за самоевалуација.

Важноста на издадената акредитација започнува со денот кога Министерството за образование и наука ќе издаде решение за почеток со работа, односно за продолжување на дејноста.

Во законски определениот рок, високообразовната установа може да го оспори решението за одземање на акредитацијата, односно за времетраењето на продолжувањето на акредитацијата издадено од Одборот за акредитација и евалуација пред надлежните органи на Република Македонија.

Член 64

Одборот за акредитација и евалуација, со сопствен акт, го определува начинот на собирање на податоци што се од значење за неговите надлежности.

Одборот за акредитација и евалуација го известува Министерството за образование и наука за секоја акредитација и му доставува листа на акредитирани високообразовни установи и студиски програми.

Одборот за акредитација и евалуација го известува Министерството за образование и наука за секоја спроведена надворешна евалуација и му доставува листа на евалуирани високообразовни установи.

Член 65

Одборот за акредитација и евалуација во рок од три месеци од влегување во сила на овој правилник, ќе подготви програма за надворешна евалуација за годините 2013 до 2017 и ќе ја усогласи со високообразовните установи.

Член 66

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник, престанува да важи Правилникот за организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата и постапката за акредитација, критериумите и стандардите за акредитација, како и други прашања во врска со работата на Одборот за акредитација на високото образование („Службен весник на Република Македонија” бр. 121/09).

Член 67

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”, а ќе се објави по добивањето согласност од Владата на Република Македонија.

Бр. 20-347/1
28 ноември 2012 год ина
Скопје

Претседател
на Одборот за акредитација
и евалуација,
проф. др. Михаил Петковски, с.р.

Прилог бр.1. Список на потребните податоци и пропратна документација за основање на јавна високообразовна установа

Податоци за усогласеност на Проектот со Програмата за високообразовна дејност, односно општествената оправданост за основање на нова јавна високообразовна установа	
Начинот на кој високообразовната установа ќе ги остварува својата мисија и цели	
Научно-истражувачки подрачја, полиња и области во кои ќе се остварува високообразовна и научно-истражувачка дејност	
Единиците во состав на високообразовната установа	
Студиските програми со составни делови согласно со законот	
Изворот на финансиски средства за вршење на високообразовна дејност: Фискален образец во кој се предвидени средствата од Буџетот на Република Македонија за работа на јавната високообразовна установа најмалку за стандардното траење на планираните студиски програми	
Можноста за обезбедување на потребен број лица кои можат да бидат избрани во наставно-научни, научни и наставни звања и да засноват работен однос. Списокот е со податоци за: - Име и презиме на кандидатот; дата на раѓање; степен на образование, односно научен степен; наслов на научниот степен; каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен; доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран. - Писмена изјава од кандидатот за избор на наставник дека е подготвен да заснова работен однос согласно Законот за високото образование.	
Материјалните, техничките и информациските услови за изведување на планираните студиски програми најмалку за стандардното траење на програмите: - Список на опрема и на наставни средства (по вид, број и намена) за вршење на дејноста што одговараат на нормативите и стандардите за вршење на високообразовна дејност	
Процедурите што се предвидуваат за контрола, обезбедување и унапредување на квалитетот на наставата во предложените студиски области	
Научно- истражувачката, односно уметничко-творечката дејност на академскиот кадар и учеството на студентите докторанти во неа	
Планираниот број студенти	

<p>Документација за обезбедени сопствени простории или простории под закуп кои се соодветни за вршење на високообразовна дејност, како:</p> <ul style="list-style-type: none"> - заверена копија од Одлуката на Владата на Република Македонија за доделување на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, кога објектот за вршење на високообразовна дејност е во фаза на изградба на тоа земјиште; - имотен лист издаден од Државниот завод за геодетски работи за сопственоста на основачот на градежното земјиште на коешто се гради објектот за вршење на високообразовна дејност; - заверена копија од одобрението за градење на објектот наменет за вршење на високообразовна дејност доколку тој е во процес на изградба. 	
<p>Начин на кој ќе бидат исполнети и другите услови утврдени со Уредбата за нормативите и стандардите, Правилникот за задолжителните компоненти и со Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации</p>	

Прилог бр.2. Список на потребните податоци и пропратната документација за основање на приватна високообразовна установа

<p>Основач, со предлог одлука за основање на приватна високообразовна установа, со податоци за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подрачјата, полињата и областите во кои ќе се врши високообразовна дејност; - видот, називот и седиштето на високообразовната установа; - изворот и начинот на финансирањето; - правата и обврските на основачот; - други податоци што се од значење за основањето на високообразовната установа. 	
<p>Студиските подрачја во кои ќе се остварува високообразовната и научно-истражувачката дејност</p>	
<p>Начинот на кој високообразовната установа ќе ги остварува својата мисија и цели</p>	
<p>Единиците во состав на високообразовната установа</p>	
<p>Студиските програми со составни делови согласно законот</p>	
<p>Изворот на финансиски средства за вршење на високообразовна дејност и обезбедување на квалитетна финансиска гаранција најмалку за стандардното траење на програмата. Се доставува:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Финансиски план за одржливо ниво на финансирање на приватната високообразовна установа во траење од пет години (прв и втор циклус на студии), односно три години за висока стручна школа; 	

<p>- Оригинален документ или заверена копија кај нотар од документот издаден од банка, државен орган или друга институција за обезбедени средства како гаранција за надомест на школарината и на другите трошоци во случај високообразовната установа да престане пред време.</p>	
<p>Можноста за обезбедување на потребен број лица кои можат да бидат избрани во наставно-научни, научни и наставни звања за сите предметни програми во студиската програма, најмалку за првите две години на студиите. Списокот е со податоци за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Име и презиме на кандидатот; дата на раѓање; степен на образование, односно научен степен; наслов на научниот степен; каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен; доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран. - Писмена изјава од кандидатот за избор на наставник дека е подготвен да заснова работен однос согласно Законот за високото образование. 	
<p>Материјалните, техничките и информациските услови за изведување на планираните студиски програми најмалку за стандардното траење на програмите:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Список на опрема и на наставни средства (по вид, број и намена) за вршење на дејноста што одговараат на нормативите и стандардите за вршење на високообразовна дејност 	
<p>Процедурите што се предвидуваат за контрола, обезбедување и унапредување на квалитетот на наставата во предложените студиски области</p>	
<p>Научно-истражувачката, односно уметничко-творечката дејност на академскиот кадар и учеството на студентите докторанти во неа</p>	
<p>Планираниот број студенти</p>	
<p>Резултати од изведена самоевалуација</p>	
<p>Документација за обезбедени сопствени простории или простории под закуп кои се соодветни за вршење на високообразовна дејност, како:</p> <ul style="list-style-type: none"> - заверена копија кај нотар од документот (решение, договор и др.) за сопственоста на основачот на простории наменети за изведување на високообразовната дејност; - заверена копија од договорот за користење простории под закуп за вршење на високообразовна дејност, што основачот го склучил со сопственикот на просториите; - заверена копија од Одлуката на Владата на Република Македонија за доделување на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, кога објектот за вршење на високообразовна дејност е во фаза на изградба на тоа земјиште; 	

- имотен лист издаден од Државниот завод за геодетски работи за сопственоста на основачот на градежното земјиште на коешто се гради објектот за вршење на високообразовна дејност; - заверена копија од одобрението за градење на објектот наменет за вршење на високообразовна дејност доколку тој е во процес на изградба.	
Начин на кој ќе бидат исполнети и другите услови уредени со Уредбата за нормативите и стандардите, Правилникот за задолжителните компоненти и со Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации	
Одобрение од Владата на Република македонија кога странско правно или физичко лице основа приватна високообразовна установа.	

Прилог бр. 3. Список на потребните податоци и пропратна документација за акредитација на нова студиска програма во рамките на акредитирана високообразовна установа

Карта на високообразовната установа (Прилог бр. 5)	
Одлука од надлежните органи на високообразовната установа согласно со чл. 104 став 1 од Законот за високото образование за нова студиска програма	
Опис на содржината на студиската програма согласно со законот и правилникот за задолжителните компоненти	
Услови за запишување и напредување во текот на студиите	
Методите на предавање и оценување на постигнувањата на студентите, односно начинот на проверка на знаењата	
Стручниот, односно научниот назив определен согласно статутот на високообразовната установа	
Изворот на финансиски средства за остварување на студиската програма. - За јавни високообразовни установи: мислење од Советот за потребата и можностите за финансирање на студиската програма. - За приватни високообразовни установи: оригинален документ или заверена копија кај нотар од документот издаден од банка, државен орган или друга институција за обезбедени средства како гаранција за надомест на школарината и на другите трошоци во случај високообразовната установа да престане пред време.	
Обезбеденоста на потребен број лица во наставно-научни, научни и наставни звања за сите предметни програми во студиската програма, најмалку за првите две години на студиите:	

<p>Списокот е со податоци за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Име и презиме на кандидатот; дата на раѓање; степен на образование, односно научен степен; наслов на научниот степен; каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен; доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран. - Доколку кадарот се обезбедува од постојниот наставен кадар на високообразовната установа, во списокот да се наведат и податоци за наставните претмети што ги предаваат со вкупниот фонд на часови. - Писмена изјава од кандидатот за избор на наставник дека е подготвен да заснова работен однос согласно Законот за високото образование. 	
<p>Материјалните, техничките и информациските услови за изведување на планираната студиска програма најмалку за стандардното траење на програмата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Список на опрема и на наставни средства (по вид, број и намена) за вршење на дејноста што одговараат на нормативите и стандардите за вршење на високообразовна дејност 	
Активностите и механизмите преку кои се развива и се одржува квалитетот на високото образование	
Научно-истражувачката, односно уметничко-творечката дејност на академскиот кадар и учеството на студентите докторанти во неа	
Планираниот број студенти	
Документација за обезбедени простории кои што се соодветни за изведување на новата студиска програма, согласно Уредбата за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршење на високообразовна дејност.	
Начинот на кој ќе бидат исполнети и другите услови утврдени со Уредбата за нормативите и стандардите, Правилникот за задолжителните компоненти и со Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации	

Прилог бр. 4. Список на потребните податоци и пропратна документација за вршење на високообразовна дејност од странска високообразовна установа на територијата на Република Македонија

<p>Податоци за странската високообразовна установа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Карта на високообразовната установа (Прилог. бр. 5); - Документација за признат статус (акредитација) на високообразовната установа и право да врши високообразовна дејност издадена од орган во државата од каде потекнува странската високообразовна установа. 	
---	--

Студиските подрачја во кои ќе се остварува високообразовната дејност	
Опис на студиските програми	
Изворот на финансиски средства за вршење на високообразовна дејност и обезбедување на квалитетна финансиска гаранција најмалку за стандардното траење на програмата: - Финансиски план за одржливо ниво на финансирање на приватната високообразовна установа во траење од пет години (прв и втор циклус на студии), односно три години за висока стручна школа; - Оригинален документ или заверена копија кај нотар од документот издаден од банка, државен орган или друга институција за обезбедени средства како гаранција за надомест на школарината и на другите трошоци во случај високообразовната установа да престане пред време.	
Можноста за обезбедување на потребен број лица во наставно-научни, научни и наставни звања за сите предметни програми во студиската програма, најмалку за првите две години на студиите: - Име и презиме на кандидатот; дата на раѓање; степен на образование, односно научен степен; наслов на научниот степен; каде и кога го завршил образованието, односно се стекнал со научен степен; доколку е во работен однос да се наведе институцијата каде работи и звањето во кое е избран. - Писмена изјава од кандидатот за избор на наставник дека е подготвен да заснова работен однос согласно Законот за високото образование.	
Материјалните, техничките и информациските услови за изведување на планираните студиски програми најмалку за стандардното траење на програмите: - Список на опрема и на наставни средства (по вид, број и намена) за вршење на дејноста што одговараат на нормативите и стандардите за вршење на високообразовна дејност	
Активностите и механизмите преку кои се развива и се одржува квалитетот на високото образование	
Планираниот број студенти	
Документација за обезбедени сопствени простории или простории под закуп кои се соодветни за вршење на високообразовна дејност, како: - заверена копија кај нотар од документот (решение, договор и др.) за сопственоста на основачот на простории наменети за изведување на високообразовната дејност; - заверена копија од договорот за користење простории под закуп за вршење на високообразовна дејност, што основачот го склучил со сопственикот на просториите.	

Начин на кој ќе бидат исполнети и другите услови утврдени со Уредбата за нормативите и стандардите; Правилникот за задолжителните компоненти и со Уредбата за Националната рамка на високообразовните квалификации	
Меѓудржавен договор за соработка во доменот на образованието и науката на Република Македонија и земјата на странската високообразовна установа	

Прилог бр. 5. Карта на високообразовната установа

Назив на високообразовната установа	
Седиште	
Веб страница	
Вид на високообразовната установа (јавна, приватно-јавна непрофитна, приватна непрофитна, приватна профитна)	
Податоци за основачот (на приватна високообразовна установа)	
Податоци за последната акредитација	
Студиски и научноистражувачки подрачја за кои е добиена акредитација	
Единици во состав на високообразовната установа	
Студиски програми што се реализираат во единицата која бара проширување на дејноста со воведување на нова/и студиска/и програма/и	
Податоци за меѓународна соработка на планот на наставата, истражувањето и мобилноста на студентите	
Податоци за просторот наменет за изведување на наставната и истражувачката дејност	
Податоци за опремата за изведување на наставната и истражувачката дејност	
Број на студенти за кои е добиена акредитација	
Број на студенти (првпат запишани)	
Број на лица во наставно-научни, научни и наставни звања	
Број на лица во соработнички звања	
Однос наставник: студенти (број на студенти на еден наставник) за секоја единица одделно	
Внатрешни механизми за обезбедување и контрола на квалитетот на студиите	
Фреквенција на самоевалуациониот процес (секоја година, на две години, на три години)	
Податоци за последната спроведена надворешна евалуација на установата	
Други податоци кои установата сака да ги наведе како аргумент за нејзината успешност	

Претседател
на Одборот за акредитација и евалуација,
проф. др. **Михаил Петковски**, с.р.

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: **ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**, ц.о.-Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2012 година изнесува 10.100,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: **ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ**, Скопје.

ISSN 0354-1622

2012151